

باینکه در ترویج و رعایت حقوق شناخته شده بموجب این میثاق اهتمام نماید.
باسواد زیر موافقت دارند :

بخش یکم

ماده ۱ - کلیه ملل دارای حق خودمختاری هستند . بموجب حق مزبور ملل وضع سیاسی خود را آزادانه تعیین و توسعه اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی خود را آزادانه تأمین میکنند .

۲ - کلیه ملل میتوانند برای نیل بهدهفهای خود در منابع و ثروتهای طبیعی خود بدون اخلال با التزامات ناشی از همکاری اقتصادی بین المللی مبتنی بر منافع مشترک و حقوق بین الملل آزادانه هرگونه تصرفی بنمایند . در هیچ مورد نمیتوان ملتی را از وسائل معاش خود محروم کرد .

۳ - دولتهای طرف این میثاق از جمله دولتهای مسئول اداره سرزمینهای غیرخود مختار و تحت قیمومیت مکلفند تحقق حق خود مختاری ملل را تسهیل و احترام این حق را طبق مقررات منشور ملل متعدد رعایت کنند .

بخش دوم

ماده ۲ - ۱ - دولتهای طرف این میثاق متعهد میشوند که حقوق شناخته شده در این میثاق را درباره کلیه افراد متقیم در قلمرو و تابع حاکمیشان بدون هیچگونه تمایزی از قبیل نژاد - رنگ - جنس - زبان - مذهب - عقیده سیاسی یا عقیده دیگر - اصل و منشأ ملی یا اجتماعی - ثروت - نسب یا سایر وضعیتها محترم شمرده و تضمین بکنند .

۲ - هر دولت طرف این میثاق متعهد میشود که بر طبق اصول قانون اساسی خود و مقررات این میثاق اقداماتی در زمینه تدابیر قانونگذاری و غیر آن بمنظور تنفیذ حقوق شناخته شده در این میثاق که قبلاً بموجب قوانین موجود یا تدابیر دیگر لازم الاجراء نشده است بعمل آورد .

۳ - هر دولت طرف این میثاق متعهد میشود که :

الف - تضمین کند که برای هر شخصی که حقوق و آزادیهای شناخته شده در این میثاق درباره او نقض شده باشد وسیله مطمئن احقاق حق فراهم بشود هر چند که نقض حقوق بوسیله اشخاصی ارتکاب شده باشد که در اجرای سشاعمل رسمی خود عمل کرده باشند .

ب - تضمین کند که مقامات صالح قضائی - اداری یا متنفذ یا هر مقام دیگری که بموجب مقررات قانونی آن کشور صلاحیت دارد درباره شخص دادخواست دهنده احقاق حق بکنند و همچنین اسکانات تظلم بمقامات قضائی را توسعه بدهد .

ج - تضمین کند که مقامات صالح «نسبت به تظلماتی که حقانیت آن محرز بشود ترتیب اثر صحیح بدهند» (۱)

ماده ۳ - دولتهای طرف این میثاق متعهد میشوند که تساوی حقوق زنان و مردان را در استفاده از حقوق مدنی و سیاسی پیش بینی شده در این میثاق تأمین کنند .

ماده ۴ - ۱ - هرگاه یک خطر عمومی استثنائی (فوق العاده) موجودیت ملت را تهدید کند و این خطر رسماً اعلام بشود کشورهای طرف این میثاق میتوانند تدابیری خارج از الزامات مقرر در این میثاق به سزائی که وضعیت حتماً ایجاب مینماید اتخاذ نمایند مشروط بر اینکه تدابیر مزبور با سایر الزاماتی که بر طبق حقوق بین الملل بعدها دارند مغایرت نداشته باشد و منجر به تبعیضی منحصرأ بر اساس نژاد - رنگ - جنس - زبان - اصل و منشأ مذهبی یا اجتماعی نشود .

۲ - حکم مذکور در بند فوق هیچگونه انحراف از مواد ۶ - ۷ - ۸ (بندهای اول و دوم) ۱۱ - ۱۰ - ۱۶ - ۱۸ را تجویز نمیکند .

۳ - دولتهای طرف این میثاق که از حق انحراف استفاده کنند مکلفند بلافاصله سایر دولتهای طرف میثاق را توسط دبیر کل ملل متحد از مقرراتی که از آن انحراف ورزیده و جهاتی که موجب انحراف شده است مطلع نمایند و در تاریخی که باین انحرافها خاتمه میدهند مراتب را بوسیله اعلامیه جدیدی از همان مجری اطلاع دهند .

ماده ۵ - ۱ - هیچیک از مقررات این میثاق نباید بنحوی تفسیر شود که متضمن ایجاد حتی برای دولتی یا گروهی یا فردی گردد که به استناد آن بمنظور تضییع هر یک از حقوق و آزادیهای شناخته شده در این میثاق و یا محدود نمودن

(۱) - در متن انگلیسی «حکم صادر بر حقانیت را بموجب اجراء بگذارند».

قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۲۵ اسفندماه ۱۳۵۳ در جلسه روز چهارشنبه سی و یکم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و چهار شمس تصویب مجلس سنا رسید.
نایب رئیس مجلس سنا - دکتر سید محمد سجادی
اصل فرمان همایونی و قانون در دفتر نخست وزیر است .
وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر - عزت الله یزدان پناه

شماره ۵۵۴۴

وزارت اسرار خارجه

فرمان همایونی دایر باجرائ قانون اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران به میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی و قانون مزبور که بتصویب مجلسین سنا و شورای ملی رسیده است ذیلاً ابلاغ میگردد :

بانیادت خداوند متعال

محمد رضا پهلوی آریا مهر شاهنشاهی ایران

ممن سر مبارک بایرانی

تقریرال بیست و پنجم متمم قانون اساسی مقرر میداریم

ماده اول - قانون اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران به میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی که بتصویب مجلسین سنا و شورای ملی رسیده و پیوست این فرمان است بموقع اجراء گذاشته شود .

ماده دوم - هیئت دولت مأمور اجرای این قانون هستند .

تاریخ سی ام اردیبهشت ماه ۱۳۵۴ شمسی
شماره ۴ - ۲ - ۱۳۵۴/۲/۴ دفتر مخصوص شاهنشاهی .

قانون اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران

به میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی

ماده واحد - میثاق بین المللی مربوط به حقوق مدنی و سیاسی مشتمل بر یک مقدمه و پنجاه و سه ماده که در تاریخ ۱۶ دسامبر ۱۹۶۶ (۱۳۴۵/۹/۲۵) بتصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد رسیده و از طرف نماینده مختار دولت شاهنشاهی ایران در تاریخ ۴ آوریل ۱۹۶۸ (۱۳۴۷/۱/۱۵) در نیویورک امضاء شده است تصویب و اجازه تسلیم سند تصویب آن داده میشود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن میثاق ضمیمه پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۲۳ آبان ماه ۱۳۵۱ در جلسه روز چهارشنبه هفدهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و چهار شمس تصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
اصل فرمان همایونی و قانون و متن میثاق ضمیمه در دفتر نخست وزیر است .
وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر - عزت الله یزدان پناه

میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی

مقدمه

دول طرف این میثاق

باتوجه باینکه بر طبق اصولی که در منشور ملل متحد اعلام گردیده است شناسائی حیثیت ذاتی و حقوق یکسان و غیر قابل انتقال کلیه اعضا خانواده بشر مبنای آزادی - عدالت و صلح در جهان است . با اذعان باینکه حقوق مذکور ناشی از حیثیت ذاتی شخص انسان است . با اذعان باینکه بر طبق اعلامیه جهانی حقوق بشر کمال مطلوب انسان آزاد رهائی یافته از ترس و فقر فقط در صورتی حاصل میشود که شرایط نفع هر کس از حقوق مدنی و سیاسی خود و همچنین از حقوق اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی او ایجاد شود . باتوجه باینکه دولتها بر طبق منشور ملل متحد به ترویج احترام جهانی و مؤثر رعایت حقوق و آزادیهای بشر ملزم هستند . با در نظر گرفتن این حقیقت که هر فرد نسبت با افراد دیگر و نیز نسبت به اجتماعی که بدان تعلق دارد عهده دار وظایفی است و مکلف است